

A Fővárosi Törvényszék a Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda (1126 Budapest, Ugocsa utca 4/B.;) által képviselt BASF Hungária Kft. (1133 Budapest, Váci út 96-98.) kérelmezőnek a dr. Nacsza Mónika kamarai jogtanácsos által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány utca 5.) kérelmezett ellen a kérelmezett által 2017. december 07-én kelt Vj/84-1288/2013. számú, versenyfelügyeleti ügyben hozott közigazgatási hatósági végzés bírósági felülvizsgálata iránt indított közigazgatási nemperes eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A törvényszék a kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmét elutasítja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg – külön felhívásra – a magyar államnak 10.000 (tízezer) forint eljárási illetéket.

Kötelezi továbbá a kérelmezőt, hogy fizessen meg a kérelmezettnek a jelen végzés közlésétől számított 15 napon belül 50.000 (ötvenezer) forint eljárási költséget.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Növényvédőszer-és Műtrágya Kereskedők Szakmai Egyesülete (a továbbiakban: NMKSZE) munkatervének megbeszélése céljából 2008. február 6-án találkozót tartott. E nádudvari találkozóról szóló tájékoztatóban a promóciós célú ingyenes termékek kivezetésének gondolata jelent meg. A nádudvari találkozó résztvevői felkérték a Kereskedelmi Bizottságot, hogy véleményezze a leírtakat annak érdekében, hogy 2008. február 12-től már minden tag alkalmazhassa azokat, azaz a beszerzési tárgyalásain hozza szóba a szállítónak és jelezze, hogy e tekintetben a kereskedői társadalom egységes. A közgyűlést megelőzően 2008. március 7-én a kereskedelmi bizottság ülésezett és itt kerültek felvetésre és megfogalmazásra a munkaterv egyes fejezetei, köztük az ingyenesen adott termékekkel kapcsolatos szakmai aggályok. A 2008. március 7-én tartott kereskedelmi bizottsági ülés megerősítette, hogy a promóciós célú ingyenes termékeket ki kell vezetetni a piacról. Ezt a 2008. évi munkaterv szintén tartalmazta azzal, hogy augusztus 1-jével javasolta az ingyenes termék kivezetését. A munkatervet az NMKSZE 2008. március 18-ai közgyűlésen jóváhagyta. A közgyűlés által jóváhagyott munkatervben foglaltak szerint a kereskedelmi bizottság felvette a kapcsolatot a szállító cégekkel és 2008. szeptember 8-ra létrehozott egy találkozót a szállító cégek képviselőivel. A találkozó célja az NMKSZE céljának, szervezetének, tisztségviselőinek, szakbizottságainak bemutatása, a kereskedelmi szakbizottság által összeállított munkaterv ismertetése volt, melyet az NMKSZE a közgyűlésen megelőzően egyöntetűen hagyott jóvá. 2008. szeptember 15-én e-mail csatolmányában a találkozóról készült emlékeztetőt megküldte címzettként

részére, valamint másolatban

részére. A csatolmányként megküldött emlé-

keztető tartalmazta az ingyenes promóciós termék kivezetésére vonatkozó célokat is. A Növényvédőszer-gyártók és Importőrök Szövetség Egyesület (a továbbiakban: NSZ) 2008. október 9-én fogalmazta meg álláspontját a kereskedők felé, mely szerint az NSZ álláspontja az volt, hogy kereskedelmi kérdésekben nem tud az NMKSZE tagvállalataival együttműködni. Azon felül ugyanis, hogy a legtöbb kereskedelmi kérdés minden cég magánügye, valamint egy partnerkapcsolat nem kevés pontja titkos üzleti információnak számít, sok esetben versenyjogi szempontból is aggályos lehet álláspontja szerint. Emiatt azt tanácsolták az NSZ összes tagvállalatainak, hogy hasonló okból kifo-

lyólag tartózkodjanak a kereskedelmi kérdéseket érintő megállapodásuktól. 2008. november 21-én az NMKSZE elnökségi ülést tartott ahol megvitatták a szállítókkal való találkozás tapasztalatait. Elhatározták, hogy az NMKSZE ezért egyenként megkeresi az NSZ tagvállalatait a fenti kereskedelmi cél elérése érdekében.

A kérelmezett 2013. december 19-én versenyfelügyeleti eljárást indított az NMKSZE, a kérelmező és más vállalkozásokkal szemben, amely eljárást azonban a 2017. december 07-én kelt Vj/84-1288/2013. számú végzésével megszüntetett kérelmezővel szemben is, mivel arra a megállapításra jutott, hogy nem álltak rendelkezésre megfelelő bizonyítékok a promóciós termékek kivonására vonatkozó megállapodás vagy összehangolt magatartás létrejöttének bizonyítására, tehát a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem nyert tisztázást. A kérelmezett az eljárást azért indította, mert álláspontja szerint valószínűsíthetően az eljárás alá vont növényvédőszer-kereskedő vállalkozások az NMKSZE kereteit felhasználva 2008-tól kezdődően arra törekedtek, hogy a beszerzési és értékesítési feltételek egységesítésével a piacot egymás között felosszák, és az árakat egyeztessék. Az eljárás alá vont növényvédőszer- vagy az azt importáló vállalkozások az NMKSZE kezdeményezésére a kérelmezett szerint valószínűsíthetően részt vettek a növényvédőszer-kereskedő vállalkozások egyeztetett piaci magatartásában, így például a promóciós célú ingyenes termékminták piacról való kivezetésében. Ezzel a kérelmezett szerint megvalósulhatott a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. § (2) bekezdés *a)* és *d)* pontjaiban foglalt tényállás megvalósításával a Tpv. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalom megsértése. A kérelmezett megállapította a 2008. szeptember 08-ai találkozó, a találkozóról készült feljegyzés és annak e-mailben történő megküldése alapján, hogy a találkozáson részt vevő szállítók legkésőbb 2008. szeptember 8-tól tudatában voltak annak, hogy az NMKSZE célja az volt, hogy a szállítók a piacról az ingyenes promóciós termékeket kivezessék. A kérelmezett azt is megállapította, hogy nincs bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a szállítók az NMKSZE felvetésére a találkozón, illetve azt követően érdemben reagáltak volna. 2008. november 21-én az NMKSZE elnökségi ülést tartott, ahol megvitatták a szállítókkal való találkozás tapasztalatait, összefoglalták a kereskedő céljait és elhatározták, hogy az NMKSZE egyenként megkeresi az NSZ tagvállalatait. A kérelmezett bevonta a versenyfelügyeleti eljárásba az NSZ-t is, mivel az eljárás megindítását követően észlelte, hogy az NSZ az NMKSZE kezdeményezésére valószínűsíthetően részt vett az eljárás alá vont vállalkozások egyeztetett piaci magatartásának kialakításában azáltal, hogy valószínűsíthetően az NSZ is hozott döntéseket az NMKSZE által meghozott ajánlások részbeni elfogadásáról és betartásáról. A kérelmezett megállapította, hogy miután a fentiek szerint az NSZ elutasító álláspontra helyezkedett, az NMKSZE pedig a tagvállalatok egyenkénti megkeresése mellett foglalt állást, az NMKSZE-nél össze is állítottak egy levéltervezetet a szállítók számára, amelyet megköroztettek a kereskedők között. A szállítók közvetlen megkeresésére és az ingyenes termékről a levéltervezet tartalmazta, hogy szerencsés lett volna, ha az NSZ és az NMKSZE kereskedelmi bizottsága a közös vállalható elvek kidolgozásában hatékony együttműködést vállalhattak volna, de az NSZ Kereskedelmi bizottságának nincs meg az általános felhatalmazása arra, hogy konkrét tárgyalásokat folytasson és döntéseket hozzon. Ezért döntött úgy az NMKSZE, hogy nem az NSZ keretén belül, hanem minden gyártóval közvetlenül szeretne a folytatásról, a célokról, a közösen vállalható minimumokról és nívós európai kereskedelmi színvonal elérését célzó törekvésekről megállapodni. Ez a levéltervezet vonatkozott az ingyen termékekre, amely ingyen termék vonatkozásában azt rögzítette, hogy természetesen lehet szükség termékmintára új készítmény bevezetésekor vagy szakmai kísérletkor, és a létjogosultságát ebben a volumenben nem vitatta, kérte viszont, hogy az eladást segítő, akkor a józan határokat feszegető mennyiségű piacbefolyásoló funkcióját az ingyen terméknek idővel más módszerre vezessék át a gyártók. Ha kell, történjen ez meg két év alatt, és egyeztessenek e tekintetben. A kérelmezett a támadott végzés 31. pontjában azt rögzítette, hogy a levelet végül a tervezetnek megfelelő szöveggel meg is küldték a szállítók részére. E tekintetben hi-

vatkozott a közigazgatási iratanyag Vj/84-98/2013. számú iratára. A kérelmezett megállapította, hogy az NMKSZE elnöke, illetve kereskedelmi szakbizottsága meg is kezdte a tárgyalásokat közvetlenül a gyártó/importáló vállalkozásokkal. A kérelmezett ennek alátámasztására rajtaütésen talált e-mailre hivatkozott, amelynek indítója az NMKSZE elnöke volt és a kereskedelmi szakbizottság elnökének és valamennyi tagjának címzett 2009. január 20-án, tárgya pedig tárgyalások folytatása volt. Erre az emailre válaszott. Ez azt is tartalmazta, hogy tárgyalnak a három vezető gyártóval, köztük kérelmezővel, azért, hogy biztosak legyenek abban, hogy a nagyok támogatóak. Kérelmezővel kapcsolatban azt rögzítette, hogy a szervezéssel megbízott kolléga volt, a program rendben lebonyolódott január 8-án, a kisebb gyártókkal történő egyeztetés pedig a három nagy gyártóval való tárgyalást követően kerül sor. A levél tartalmazta azt is, hogy a , egy másik „*naggyal*” még nincs konkrét dátum, de valószínűsíthetően január 29-én kerül rá sor. Ezt követően kérelmezett ismertette az NMKSZE további belső levelezését. Eszerint a január 29-én terveztek egyeztetni, illetve egy válaszlevélben a és a következő egyeztetéséről beszélt. A kérelmezett belső levelezést ismertetett a kapcsán is, megállapítva, hogy nekik is tudomással kellett bíniuk az NMKSZE és az NSZ álláspontjáról, és arról is, hogy a legtöbb gyártó versenyellenesnek tartotta az NMKSZE megállapodási javaslatát („*How most of members of NSZ see request of NSZKE is against competition*”). A kérelmezett a támadott végzés 38. pontjában megállapította, hogy az NMKSZE 2008. november 21-ei döntéséből és levelezésből kitűnik az a szándéka, hogy a szállítókkal az NSZ ellenállása miatt külön-külön felveszi a kapcsolatot, három esetben pedig meg is valósult bilaterális találkozó formájában. A kérelmezett táblázatos formában utalt arra, hogy 2009. január 6-án a kérelmezővel részt vevő szállító képviselőjeként és 2009. január 13-án a és 2009. január 28-án a résztvevőkkel megvalósult bilaterális találkozó. Kifejtette a kérelmezett, hogy a bilaterális találkozók létrejöttét alátámasztja az NMKSZE belső levelezése, egy 2009. február 10-én kelt feljegyzés, illetve az érintett szállítók () elismerése. Hivatkozott a Vj/84/2013. és a Vj/84-916/2013. számú iratra. A kérelmezett utalt arra, hogy a találkozókat és azoknak az ingyenes termékkel összefüggő tárgyát egy 2009. február 10-ei NMKSZE emlékeztető tartalmazta. Ezt követően az NMKSZE képviselői 2009. január 28-án a Holiday Inn szállodában közös megbeszélésen találkoztak a szállítókkal. A 40. pont utolsó mondata szerint a találkozókról a cégek kérésére papíralapú feljegyzés, jegyzőkönyv nem készült. A kérelmezett a támadott végzés 42. pontjában rögzítette, hogy az NSZ 2009. február 09-én elnökségi ülést tartott, amelyről jegyzőkönyv készült. Ez tartalmazta, hogy „*a növényvédőszer kereskedők tagvállalatainkkal (nem az NSZ-szel) ismét felvették a kapcsolatot [...]*.” A kérelmezett támadott végzése 43. pontja azt rögzítette, hogy a 2009. január 28-ai találkozókról az NMKSZE 2009. február 10-én részletes összefoglaló levelet készített, amit tagvállalatai vezetői részére megküldött. A levelet 2009. június 23-án a szállítói oldal képviselői a nekik címzett e-mail mellékleteként megkapták. Ezt igazolja a által írt 2009. június 23-ai e-mailje és annak csatolmányai, valamint a Novofarm adatszolgáltatása és a Bayer által csatolt e-mail is. Ezenkívül a is megerősítette, hogy megkapta a levelet. A 2009. február 10-én kelt feljegyzés azt tartalmazta, hogy ezt az NMKSZE tagvállalatai vezetőjének részére küldik meg, és ebben arról adott tájékoztatást, hogy a gyártókkal folytatott tárgyalássorozatot négy lépésben lefolytatták. Ebből három esetben meghatározó innovatív szállítóval történtek kétoldalú megbeszélések: január 6-án a kérelmezővel (résztvevők: és), január 13-án a január 28-án pedig a voltak a tárgyaló partnerek. Ezt követően pedig január 28-án a Holiday Inn Budapest termében fejezték be a tárgyalássorozatot egy közös megbeszéléssel. A szállító cégek vezetői minden témában megértették és elfogadták az álláspontjukat. Tartalmazta azt is, hogy így a fontosabb szállítók teljes köre (13 gyártó cég) támogatta az NMKSZE-t a kitűzött célok megvalósításában. A kérelmezett támadott végzése 46. pontja rögzítette, hogy az NMKSZE kereskedelmi bizottsága 2009. április 28-án és 2009. július 7-én bizottsági ülést tartott. Erről és

2009. július 8-án kelt részletes kilenc oldalas feljegyzést készített, amit megküldött az NMKSZE tagjainak és a szállító cég vezetőjének. E feljegyzés megtalálható mind a mind a adatszolgáltatásában kizárólag azzal az eltéréssel, hogy a címzettek neve eltér. Ezenkívül a Monsanto és a Bayer is elismerte, hogy megkapta ennek a levélnek a mellékletét képező feljegyzést. A feljegyzés szerint a szállítók a megbeszéléseken kötelezettséget vállaltak arra, hogy a promóciós célú ingyen termékeket három év alatt kivezetik a piacról. A feljegyzés mellékleteként a 2009. február 10-én kelt, a 2009. január 28-ai találkozóról K L által készített feljegyzés ismételt megküldésre került. Kérelmezett megállapította azt is, hogy az NMKSZE és a szállítók között 2009. december 18-án találkozó jött létre. Erről 2010. áprilisi keltezésű beszámoló készült, amely szerint a gyártók nem vezették ki annak ellenére az ingyenes termékeket, hogy ígéretet vállaltak a kivezetésről. Az emlékeztető szerint e találkozón jelen volt az NMKSZE vezetése, a szállítók, köztük a kérelmező és részéről H R Ezen C T a versenytörvényre hivatkozva közölte, hogy nem egyezhet meg semmiben, és nem lehetséges a szállítókkal közösen bármiben megállapodni. A kérelmezett a támadott végzés 53. pontjában rögzítette, hogy az NMKSZE tagkereskedők továbbra is következetesen képviselték a korábban kialakított azon álláspontjukat a szállítókkal szemben, hogy a szállítók tartsák be a 2009-ben vállalt kötelezettségeiket, beleértve a promóciós célú ingyenes termékek piacról való kivezetését. Erre példa a kérelmezőnek 2011 januárjában küldött levél, amiben az NMKSZE elnöke külön felhívta a kérelmező figyelmét, hogy az NMKSZE zászlóra tűzte mindenféle promóciós tevékenység visszaszorítását. A kérelmezett támadott végzése 175. pontja rögzítette, hogy az NMKSZE elnöksége 2008 novemberében testületi döntést hozott arról, hogy az NSZ elutasítása ellenére a 2008 szeptemberében kidolgozott javaslattal az egyes szállítókat közvetlenül keressék meg egyeztetés céljából. Ennek megfelelően az NMKSZE kereskedelmi bizottságának tagjai 2009. januárban találkoztak először a főbb szállítókkal, vagyis a Syngentával, a Bayerrel és a kérelmezővel, majd a kisebb szállítókkal is. Azt is rögzítette a kérelmezett a támadott végzés 181. pontjában, hogy az NMKSZE testületi döntése kezdeményezett a szállító felé olyan javaslatok megtételét, amelyekben a szállítóktól kérte az addig követelt gazdasági viselkedésük megváltoztatását. Mindkét esetben az NSZ elutasította a javaslatokat, egyaránt hivatkozva azok versenyjogsértő jellegére. Mindkét esetben az NMKSZE az NSZ elhatárolódása után úgy döntött, hogy a javaslatokkal kapcsolatos egyeztetés szándékával közvetlenül az NSZ megkerülésével keresi meg a szállítókat. Mindkét esetben sor is került ezekre a találkozókra. A támadott végzés 196. pontja szerint az NMKSZE elnöke, illetve a kereskedelmi bizottság megkezdte a tárgyalásokat közvetlenül az NMKSZE bevonása nélkül a gyártó importáló vállalkozásokkal 2009 januárjában. Az egyeztetések először kétoldalú találkozó formájában valósultak meg a három legjelentősebb szállítóval, a kérelmezővel, a Bayerrel és a Syngentával. Ezt követően került sor az NMKSZE és a többi szállító között többoldalú megbeszélésre. Ennek alátámasztására a 153. l. aljegyzetben a kérelmezett a találkozók létrejöttére vonatkozóan az eljárás alá vontak elismeréseit, az NMKSZE kereskedelmi bizottság tagjainak e-mailjeit, és az előző 2009. február 9-ei ülésén készült jegyzőkönyvét vette alapul. A kérelmezett a 197. pontban rögzítette, hogy tényként állapította meg, hogy az NMKSZE és a szállító közötti találkozó 2009 januárjában létrejött. A kérelmezett megállapította, hogy arról, hogy a találkozókon ténylegesen létrejött-e akarategység vagy összehangolt magatartás a találkozókról K L által 2009. február 10-ei keltezéssel készített beszámoló tartalma és a felek előadása elterő. E körben arra vonatkozóan, hogy a szállítók között a promóciós termékek kivonásáról szóló akarategység jött volna létre, közvetlenül kizárólag a K L által készített és bizonyíthatóan 2009 júliusában e-mail útján négy szállítónak elküldött emlékeztető utal. Ugyan az emlékeztetőt A J az NMKSZE akkori elnöke is aláírta, azonban a januári találkozón ő bizonyítottan nem vett részt, így tudomást az ott elhangzottakról elsősorban az emlékeztetőt összeállító K L szerezhetett. A kérelmezett megállapította a vonatkozó uniós és kúriai gyakorlat ismertetése után, hogy tekintettel arra, hogy a kérelmezett arra a megállapításra jutott, hogy a K L által készített feljegyzések kívül semmilyen más konkrét és közvetlen bizonyíték nem áll rendelkezésére, ezért a kérelmezett megállapította, hogy a kérelmezett által hivatkozott feljegyzések nem állnak rendelkezésére.

zésre arról, hogy a 2009. januári találkozón mi hangzott el, miben történt vagy történt-e megállapodás, így a kérelmezettnek a hivatkozott uniós gyakorlat alapján külön meg kellett vizsgálnia az egyetlen rendelkezésre álló bizonyíték hitelességét: megvizsgálta a beszámoló szerzőjének elfogultságát, a beszámoló címzettjeinek körét, a beszámolóhoz kapcsolódó körülményeket, illetve, hogy a szóban forgó bizonyíték önmagában világosan igazolja-e a versenyjogi jogsértés megtörténtét. A kérelmezett arra jutott, hogy mivel a 2009. januári találkozón elhangzottakról szóló 2009. február 10-ei beszámoló szerzőjének, a kifejezett érdekeltsége miatt a hitelessége nagyfokban kétségessé vált és figyelemmel arra, hogy az egyéb független forrásból származó közvetett bizonyítékok sem támasztják alá a beszámolóban szereplők hitelességét, így a kérelmezett kizárólag e bizonyítékokra nem alapíthatta az eljárás alá vontak jogsértését sem egy esetleges megállapodás, sem egy esetleges összehangolt magatartás vonatkozásában. Ugyanis az egyetlenegy korabeli beszámoló és annak szerzője hitelessége kapcsán felmerült kételyeket, azt a tényt, hogy a kételyek nem kerültek cáfolásra és az egyéb közvetlen vagy közvetett bizonyítékok hiányát mind az uniós, mind a kúria joggyakorlat alapján az eljárás alá vontak javára kell értékelnie. Így a kérelmezett szerint nem álltak rendelkezésre megfelelő bizonyítékok a promóciós termékek kivonására vonatkozó megállapodás vagy összehangolt magatartás létrejöttének bizonyítására, tehát a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem nyert tisztázást. A kérelmezett végül megállapította, hogy figyelemmel arra, hogy a tényállás egyik feltételezett jogsértés vonatkozásában sem volt a határozat meghozatalához szükséges mértékben tisztázható, és az eljárás további folytatásától sem volt várható eredmény, így az eljáró versenytanács az eljárást valamennyi eljárás alá vont, így a kérelmező vonatkozásában is a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 31. § (1) bekezdés i) pontja alapján megszüntette.

A kérelmező a Vj/84-1288/2013. számú közigazgatási hatósági végzés bírósági felülvizsgálata iránt a kérelmezettel szemben – papír alapon – jogorvoslati kérelmet nyújtott be. Ebben kérte a bíróságot, hogy a kérelmezett végzésének 31., 38. pontját, 40. pont utolsó mondatát, 43., 46., 175. pontját, a 148. lábjegyzetet, a 181. pont utolsó mondatát, a 196. pontot, a 153. lábjegyzetet és a 197. pontot helyezze hatályon kívül a kérelmező tekintetében. A kérelmező előadta, hogy a kérelmezett jogszerűen és helytállóan döntött az eljárás megszüntetéséről. Előadta azt is, hogy a kérelemmel csak a végzés egyes, jól elkülöníthető megállapításainak hatályon kívül helyezését kéri a saját vonatkozásában. A megjelölt megállapítások hatályon kívül helyezése nem változtatná meg a végzés érdemi indokolását sem a kérelmező, sem más tekintetében. A kérelmezett által feltárt információk a jogsértést nem támasztják alá, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény, vagyis a kérelmező szerint a kérelem a végzés rendelkező részét sem érinti. A kérelmező előadása szerint a végzésben mindezek ellenére a kérelmező tekintetében a kérelmezett olyan megállapításokat tett, melyekről a kérelmezőnek nincs tudomása, illetve ellentétes tudomása van, és nincs olyan bizonyíték, ami azokat alátámasztaná, vagy az azokra utaló dokumentum hiteltelen és annak ellentmondanak más dokumentumok. Jogszabálysértésként a Ket. 2. § (3) bekezdésére és 50. § (6) bekezdésére hivatkozott. Előadta, hogy a döntés alapjául szolgáló tényállásnak tisztázottnak és bizonyítottaknak kell lenni. A Tpv. 44. § (1) bekezdése alapján ezeknek a követelményeknek a versenyfelügyeleti eljárásban is érvényesülniük kell. A jogsértő megállapítások tekintetében előadta, hogy az NMKSZE a végzés 30. pontja szerinti levéltervezetet megküldte a szállítóknak, így a kérelmezőnek megállapítás nem felel meg a valóságnak. Az idézet alátámasztásaként a kérelmezett a Bayer nyilatkozatára hivatkozott. A Bayer azt nyilatkozta, hogy ezt követően az NMKSZE 2008. december 19-én küldött levelében kétoldalú találkozóra invitálta . A Bayer nyilatkozatából kérelmező álláspontja szerint sem az nem következik, hogy az NMKSZE a levéltervezetet küldte meg a részére, sem az, hogy más szállító így a kérelmező megkapta volna a levéltervezetet, vagy kapott volna más hasonló tartalmú e-mailt. Vagyis a kérelmezett végzése alaptalan. Az NMKSZE-vel a 2009. január 6-án tartott találkozón való kérelmezői részvétellel összefüggésben kérelmező előadta, hogy nincs tudomása arról,

hogy az NMKSZE 2009. január 6-án találkozott volna és a hatóság által felhívott bizonyítékok alapján sem lehet ezt tényként megállapítani, mivel a 2009. február 10-ére dátumozott feljegyzés a kérelmezett saját megállapítása szerint sem fogadható el hiteles bizonyítékként, másrészt az abban foglaltaknak az NMKSZE kérelmezett által felhívott belső levelezése ellentmond, továbbá a kérelmező nem elismerte, hanem kifejezetten vitatta a tény az eljárásban. A támadott végzés 47. oldalán található összegzés azt rögzítette, hogy a 2009. február 10-ei feljegyzés nem volt hiteles, nem tekinthető tehát megfelelő bizonyítéknak. Ezt a konklúziót a kérelmezett a 211-225.-ös pontokban elvégzett részletes elemzés után vont le, így kellően alátámasztott, hogy az ténymegállapítások alapjaként nem szolgálhat. A kérelmezett az NMKSZE belső levelezése alatt feltehetően a végzés 33. pontja szerint emailre utalt. A által írt email azt tartalmazza, hogy a kérelmezővel tárgyalt január 8-án az e-mail nem az állítólagos tárgyalás résztvevőitől származik, a feljegyzésben említett dátumnak ellentmondó dátumot hív fel a tárgyalás napjaként, és a kérelmező résztvevő munkatársait sem említi, így a feljegyzésben foglaltak hiteles bizonyítékának nem tekinthetők kérelmező szerint. Kérelmező kifejtette, hogy tekintettel arra, hogy az NMKSZE oldali résztvevőként az e-mail említi, információja a „program rendbeni lebonyolítására” nézve csak attól a K L származhatott, akinek elfogultságát a végzés egyébként bemutatta a 212-220.-as pontban. A kérelmezett által 2016. november 21-én postai úton kézhez vett nyilatkozat 6-7. bekezdésben részletes előadással kapcsolatban kérelmező vitatta a találkozó létrejöttét és ennek ellentmondó okirati bizonyítékokat is csatolt. A kérelmező szerint a kérelmezett alaptalanul állapította meg, hogy a kérelmező volt munkatársai találkoztak volna az NMKSZE-vel 2009. január 6-án, mert az általa a versenyfelügyeleti eljárásban becsatolt iratok alapján külföldön, míg szábadtságon volt. Ebből fakadóan nyilvánvaló, hogy a kérelmező volt munkatársai nem kérték, hogy a létre sem jött találkozó tekintetében ne készüljön feljegyzés, jegyzőkönyv. Hivatkozott arra, hogy a versenyfelügyeleti eljárás során is már ezt hivatkozta, utalva arra, hogy útlevelének pecsétje szerint 2009. január 05-én tartott meeting-en volt Észak-Karolinában, tekintetében pedig a szabadságos nyilvántartás kivonatát csatolta. A feljegyzés szállítói oldal képviselői részéről történt megszerzésével összefüggésben a kérelmező előadta, hogy a feljegyzést a szállítói oldal képviselői megkapták a kérelmezett szerint és e körben a Monsanto, a Nufarm, a Bayer és Syngenta általi kézhezvétele kapcsán utalt okiratokra a kérelmezett. A kérelmezett azonban sem arra nem hívott fel bizonyítékot, hogy a kérelmező megkapta volna a levelet, sem arra hogy a kérelmező képviselőjében ezek átvették volna a levelet. Vagyis a levél kézhezvétele kapcsán a végzés 201. pontja kifejezetten rögzíti, hogy azt bizonyíthatóan csak négy szállító kapta meg. A 2009. július 8-ára dátumozott feljegyzés kérelmező részére történő megküldésével kapcsolatban kérelmező hivatkozott arra, hogy a kérelmezőnek nincs tudomása arról, hogy a feljegyzést is megkapta volna és a kérelmezett sem jelölt meg olyan bizonyítékot, ami a kérelmezőnek való megküldését alátámasztotta volna. Kérelmező csatolta a 2008. december 19-ei emailt. Kérelmező előkészítő irataiban továbbá kifejtette, hogy álláspontja szerint a kérelmezett nem tehet irreleváns megállapításokat a döntésében. Továbbra is vitatta a fenti kérelmezetti megállapításokat, hivatkozva arra, hogy a januári találkozókon való részvételt a kérelmező mellett a Cheminova és a Sumi Agro is vitatta, továbbá az NSZ jegyzőkönyv a 42. pontban általában szól arról, hogy a kereskedők a tagvállalatokkal felvették a kapcsolatot, de az nem bizonyítéka a kérelmező és az NMKSZE közötti 2009. január 06-ai találkozóknak. Továbbra is vitatta, hogy nincs arra utaló bizonyíték, hogy részt vett volna a kérelmezővel egy 2009. januári megbeszélésen, az email pedig január 08-ai találkozóáról szól. Úgy szintén nincs arra bizonyíték, hogy részt vett volna a találkozóon. A Bayer Vj/84-98/2013. számú ügyfélnyilatkozata semmilyen megerősítést, a kérelmezőre utalást nem tartalmaz. Hivatkozott arra, hogy a DuPont is vitatta a fenti iratok [2009. február 10. és július 08.] kézhezvételét.

A kérelmezett érdemi ellenkérelmében és nyilatkozataiban fenntartotta a támadott végzésben foglaltakat.

A kérelmező jogorvoslati kérelme nem alapos.

A jelen közigazgatási nemperes eljárás tárgya a kérelmezett versenyfelügyeleti eljárást megszüntető végzésének jogszerűségi felülvizsgálata. A közigazgatási nemperes eljárásban alkalmazandó Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Knptv.) 4. §-a folytán megfelelően irányadó Pp. 339/A. §-a szerint a bíróság a közigazgatási végzést – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül. A közigazgatási nemperes eljárásban is a Knptv. 4. §-a folytán alkalmazandó Pp. 3. § (2) bekezdése és 215. §-a értelmében a kérelem és az ellenkérelem keretei között vizsgálja felül a közigazgatási végzést.

Elsődlegesen a törvényszék nem osztotta azon kérelmezetti érvelést, miszerint a kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelme érdemi vizsgálat nélküli elutasításának van helye. A kérelmező jogorvoslati kérelme – tartalmilag – a kérelmezett által végzett bizonyíték-mérlegelési tevékenysége felülvizsgálatára irányult. Azt sérelmezte, hogy – álláspontja szerint – a kérelmezett a kérelmező vonatkozásában valótlan tényeket állapított meg, mert az e tények alátámasztására szolgáló bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, és ezekből a valósággal ellentétes következtetésekre jutott. Kérelmező jogorvoslatához, valamint a hatékony és teljes bírósági felülvizsgálathoz való jogából következő az, hogy vitathatja a kérelmezett, mint közigazgatási hatóság tényállás-felderítési és bizonyíték-értékelési tevékenységét. Ettől külön kezelendő az a kérdés, hogy a közigazgatási hatósági végzés e jogszabálysértésének esetleges megállapítása esetén milyen következménye lehet ennek a hatósági végzés érvényességére nézve, vagyis arra, hogy a bíróság milyen feltételek teljesülése esetén rendelkezhet a végzés vagy egyes részei hatályon kívül helyezéséről. Kérelmezett azt helyesen fejtette ki, hogy a közigazgatási nemperes eljárásban is csak akkor van helye a támadott közigazgatási hatósági végzés hatályon kívül helyezésének a Knptv. 3. § (4) bekezdése alapján, ha a végzés lényeges eljárási szabálysértésben szenved, vagyis az eljárási szabálysértés hiányában más tartalmú döntés született volna, vagy az eljárás más eredményre vezetett volna, továbbá akkor ha, megállapítható, hogy ezzel az ügyfél másként nem orvosolható lényeges, garanciális joga sérült. Ebből azonban nem következik, hogy a bíróság nem vizsgálhatja a kérelmezetti végzés indokolásának és bizonyíték-értékelésének megfelelőségét és jogszerűségét. Ennek a bírósági vizsgálatnak az eredménye sokrétű lehet, így arra is sor kerülhet, hogy a bíróság ugyan megállapítja e hatósági tevékenység jogellenességét, de ez sem feltétlenül vezet a támadott hatósági döntés kasszációjára, ha nem állapítható meg a konkrét esetben lényeges eljárási szabálysértés a fentiek alapján. Nem zárható ki továbbá, hogy a hatósági ténymegállapítások sérelmesek a kérelmező számára, akkor is, ha végeredményben olyan döntés született, amely összességében a kérelmező számára nem okoz joghátrányt.

A törvényszék nem értett egyet ezért a kérelmezett érdemi ellenkérelmében megjelenő azon érveléssel, hogy ha a kérelmező nem tudja bizonyítani, hogy a rá nézve jogsértés kimondását nem eredményező megállapítást és hátrányos jogkövetkezményt nem tartalmazó hatósági döntés indokolásának egyes pontjaival kapcsolatban milyen lényeges eljárásjogi jogszabálysértés történt, akkor nincs helye a jogorvoslati kérelem előterjesztésének a Knptv. 3. § (4) bekezdése alapján. A Knptv. 3. § (4) bekezdése nem a keresetindítási és kereshetőségi jog feltételeit, hanem a bírósági jogkör terjedelmét jelöli ki. Az pedig tényszerűen nem vitatható, hogy a kérelmező által kifogásolt általa állítottan jogsértő hatósági ténymegállapítások és bizonyíték-értékelési tevékenység a kérelmezővel kapcsolatban (is) születtek egy olyan eljárásban, amelyben eljárás alá vont vállalkozásként ügyféli minősége nem vitatott, így kereshetőségi joga sem kérdőjelezhető meg.

Mindezek alapján a törvényszék a kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmét érdemben bírálta el, de azt nem találta alaposnak az alábbiak szerint.

A Tptv. 44. § (1) bekezdése szerint a versenyfelügyeleti eljárásra – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni a Ket. 15. § (4) bekezdése, 18. §-a, 29. § (3)–(12) bekezdése, 30. § *a)* és *b)* pontja, 31. § (1) bekezdés *j)* pontja, 33/A. §-a, 38. §-a, 38/A. § (8) bekezdése, 43. § (6a) bekezdése, 46. § (2) bekezdése, 47. §-a, 61. § (1) bekezdése, 64. §-a, 68–69/B. §-a, 70. §-a, 71. § (2) bekezdés *a)* pontja, 71. § (7) bekezdése, 74. § (2)–(5) bekezdése, 75. §-a, 78/A. § *a)* pontja, 88. §-a, 88/A. §-a, 91. §-a, 93–94/A. §-a, 109. § (2) bekezdése, 116. §-a, 127. § (1)–(5) és (7) bekezdése, 128. § (1) és (3) bekezdése, 130. §-a, 134. § *b)* és *c)* pontja, valamint 157. § (4) bekezdése kivételével.

A Ket. 2. § (3) bekezdése szerint a közigazgatási hatóság az eljárás során az érintett ügyre vonatkozó tényeket veszi figyelembe, minden bizonyítékot súlyának megfelelően értékeli, döntését valóság-hű tényállásra alapozza.

A Ket. 50. § (6) bekezdése szerint a hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

A törvényszék megállapította, hogy a kérelmezett nem sértette meg e jogszabályi rendelkezéseket. A kérelmező által előterjesztett vitatások kapcsán a törvényszék elsődlegesen szükségesnek tartja rámutatni a versenyfelügyelet eljárásokban érvényesülő, nemzetközi, alkotmányjogi, uniós és hazai bírósági, egymással harmonizáló bizonyítás-értékeléssel szemben elvárt következetes mércére. Kérelmezett feladata az a versenyfelügyeleti eljárásban, hogy az általa vizsgált, versenyjogilag releváns magatartás egyes mozzanatait feltárja, e magatartásra vonatkozó tényeket és bizonyítékokat logikus és okszerű láncolatba rendezze, a feltárt tényeket és bizonyítékokat egyaránt és összességében értékelje, és bemutassa, hogy a rendelkező részben foglalt döntéshez milyen okszerű magyarázat vezetett. E tényállás-felderítési és bizonyíték-értékelési tevékenység során kérelmezett bizonyos fokú, joghoz kötött (bizonyíték)mérlegelési tevékenységet is végez, különösen a versenykorlátozó megállapodások jogában figyelemmel e magatartások természetére, így különösen a titkosságukból és a felek közötti nagyfokú érdekazonosságból fakadó nehéz felderíthetőségükre tekintettel. A törvényszék rámutat, hogy versenyfelügyeleti ügyekben állandó közigazgatási és alkotmánybírói gyakorlat, hogy a bizonyítás körében közvetlen és közvetett bizonyításnak is helye van. A Kúria az uniós és alkotmánybírói joggyakorlatra is hivatkozással is már számos alkalommal kifejtette, hogy versenyfelügyeleti ügyekben a bizonyítással szemben követelmény, hogy a hatóság pontos és egybevágó bizonyítékokat nyújtson a jogsértés megtörténtének bizonyítására, *de nem szükséges minden bizonyítéknak a jogsértés összes elemét tekintve eleget tennie e feltételeknek. Elegendő, ha a hatóság által hivatkozott bizonyítékok összességében értékelve megfelelnek e követelménynek. A versenyellenes megállapodások tilalmának közismert jellegére és ennél fogva végrehajtásuk titkos jellegére figyelemmel a hatóságtól nem várható el, hogy olyan okirati bizonyítékot nyújtson, amely kifejezetten bizonyítja az érintett szereplők kapcsolatfelvételét. A hatóság rendelkezésére álló töredékes és szórva-nyos elemek mindenestre kiegészíthetők a releváns körülmények rekonstruálására alkalmas következtetésekkel.* A versenyellenes magatartás vagy megállapodás létezésére tehát bizonyos egybeesésekből és jelekből olyan következtetéseket lehet levonni, *amelyek együttes vizsgálata egyéb összefüggő magyarázat hiányában a versenyjogi szabályok megsértésének bizonyítékát nyújthatják.* Ha a hatóság kizárólag az érintett vállalkozások piaci magatartására alapítja a jogsértés fennállásának bizonyítását, akkor a vállalkozásokra hárul, hogy bizonyítsák, van a magatartásukra más, hihető, észszerű magyarázat mint a versenyjogsértés. A hatóság a szabad bizonyítás elve alapján bármely bizonyítékot elfogadhat. Az alperesi döntés megalapozatlanságának megállapítására csak akkor kerülhet sor, ha a felperesek a megfelelően bizonyított és kellően alátámasztott állításaikkal alapos kétséget

ébresztenek az alperesi hatóság logikai láncra fűzött érvelése tekintetében, azaz magatartásukra más ésszerűbb magyarázatot adnak, mint a versenyellenes magatartás tanúsítása. A bizonyítás mércéje, a jogsértés megállapításánál a minden kétséget kizáró bizonyosság, abban az értelemben, hogy *ha kétség merül fel, azt a fél terhére értékelni nem lehet, de ha a közvetlen, illetve közvetett, vagy csak a közvetett bizonyítékok és az azokból levont következtetés egy zárt logikai láncot alkot, abban az esetben kétség kívül a jogsértés bizonyított.* A jogsértést a hatóságnak kell bizonyítania, de ugyanakkor a kartell-magatartások esetében a bizonyítás részben azon is áll, hogy a kartellben részt vevők magatartása magyarázható-e más ésszerű indokkal mint a versenyjogszabályok megsértésének szándékával. A más hihető, ésszerűbb magyarázatot a kartelljellegű-magatartások tanúsítására a kartell gyanúba keveredett vállalkozásoknak kell megadniuk, és azt bizonyítaniuk [Kúria Kfv.II.37.646/2015/14. számú ítélet; Kúria Kfv.II.37.672/2015/28. számú ítélet]. A 30/2014. (IX.30.) AB határozatra utalással úgyszintén elfogadta a közvetett bizonyítás eszközét a Kúria a Kfv. III. 37.582/2016/16. számú ítéletében: a 30/2014. (IX.30.) AB határozat 70. pontja szerint a GVH által megállapított tényállás nem alapulhat pusztán spekuláción és feltételezéseken, annak ellentmondásmentes bizonyítékokon kell nyugodnia. Ez azonban a Kúria álláspontja szerint még büntetőjogias versenyügyekben sem jelenti azt, hogy ésszerű keretek között ne lehetne jogi vélelmeket felállítani, vagy a közvetett bizonyítékok láncolatán keresztül ne lehetne levonni indokolt kétséget kizáró következtetéseket az érintett felperesek „bűnösségére” vonatkozóan. Az Alkotmánybíróság az EJEB és az Európai Bíróság gyakorlatával összhangban ugyanezekre a következtetésekre jutott, amikor megállapította, hogy a bizonyítás során a hatóság közvetett bizonyítékokat is felhasználhat, úgyszintén a piac szerkezetére vonatkozó adatokat, számításokat, gazdasági modelleket, stb. is, még akkor is, ha ez utóbbiak – egyébként a szakértői véleményekre is jellemző módon – esetenként bizonytalan elemeket, illetve bizonyos fokú valószínűségi bizonyítást is magukban hordoznak a tudomány adott állásához igazítottan.

A törvényszék rámutat, hogy a kérelmező idézte és hivatkozta ugyan a Ket. 2. § (3) bekezdését, de elmulasztotta egyúttal figyelembe venni a Tpvt. 44. §-a folytán alkalmazandó Ket. 3. § (2) bekezdés b) pontját, amely a hatóságot terhelő *officialitas* elvét mondja ki, és eszerint a közigazgatási hatóság hivatalból állapítja meg a tényállást, határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét, ennek során nincs kötve az ügyfelek bizonyítási indítványaihoz, ugyanakkor *a tényállás tisztázása során minden, az ügy szempontjából fontos körülményt figyelembe kell vennie.* A törvényszék elsődlegesen utal arra, hogy az, hogy egy kartell-tényállás felderítése esetén a kérelmezett a vélt kartellmegállapodáshoz vezető, érintett vállalkozások magatartását és cselekvőségét a rendelkezésre álló bizonyítékokból levonható tények körében kifejti és értékeli, nem tekinthető irrelevánsnak, vagy olyanak, amelyet a kérelmezett indokolatlanul jelenít meg a bizonyítottság hiányában eljárást megszüntető jogerős végzésében. Ilyen következtetés a Ket. 31. § (1) bekezdés i) pontjából sem vonható le, amely rendelkezésre a kérelmezett a támadott végzését alapította. E szabály szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha a hivatalbóli eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény. Ez a szabály feltételezi azt, hogy a hatóság végzett bizonyos eljárási cselekményeket, illetve azt, hogy ezen elvégzett eljárási cselekmények viszont nem voltak elegendőek ahhoz, hogy érdemben, vagyis az eljárás alá vont vállalkozások versenyjogi felelősségét megállapítva zárja le a versenyfelügyeleti eljárást. A kérelmezettet az eljárás-megszüntető végzés esetében is terheli azonban az az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből, a tisztességes ügyintézéshez való jogból is fakadó alkotmányos elvárás, hogy indokolja meg, hogy a versenyfelügyeleti eljárás ilyen tartalmú lezárását milyen tények és körülmények indokolták, mi az, amit még meg tudott állapítani döntési bizonyossággal, és mi az, amit már nem. Éppen az alkotmányos elvárásokkal menne szembe, és kérelmező jelen eljárásban is gyakorolt jogorvoslathoz és közigazgatási bírói úthoz való jogát üresítené ki az a kérelmezői érvelésből fakadó következmény, hogy kérelmezettnek nem kellene, sőt tilos volna a megkezdett ver-

senyfelügyeleti eljárásban feltárt tényeket, bizonyítékokat értékelnie, ezekről számot adnia. Nem osztotta a törvényszék a kérelmező észrevételeiben foglalt azon érvelést, hogy a kérelmezett eleve irreleváns kérdéseket tárgyalt volna a támadott végzésben. Szemben kérelmezői érveléssel, kérelmezett alappal szerepeltette az egyes eljárás alá vont vállalkozások esetén mindazon tényeket, amelyeket a feltárt bizonyítékokból meg tudott állapítani, egészen addig a pontig, amíg arra jutott, hogy ugyanakkor a felrótt versenyellenes magatartást érdemben nem tudta megállapítani. A Ket. 31. § (1) bekezdés *i)* pontja és 3. § (2) bekezdés *b)* pontja versenyfelügyeleti eljárásban történő együttes alkalmazásának logikus követelménye, hogy az ügy szempontjából fontos minden olyan tény bemutatása, amely a kérelmezettet a versenyjogi felelősség megállapításában segítette vagy hátráltatta. A törvényszék számára úgy tűnik, hogy a kérelmező érvelésében abban érti félre a kérelmezett irrelevanciára vonatkozó – előkészítő iratában – megjelenő álláspontját, hogy a kérelmezett szerint a kérelmező által hivatkozott körülmények nem olyanok, amelyek jogsértése esetén is a végzés hatályon kívül helyezésének volna helye, mivel a kérelmező még csak azt sem vitatja, hogy az eljárás megszüntetésének a bizonyítottság hiánya vagy más okból volt-e helye. Kérelmezetti érvelés pedig helyes, hiszen a lényeges eljárási szabálysértéshez, ha a szabálysértés egyébként megállapítható, az is szükséges, hogy kérelmező mutassa ki, hogy mennyiben hatott ki az eljárási szabálysértés az ügy érdemére, vagy azt, hogy jogai mennyiben sérülnek a jogsértés folytán.

A törvényszék megállapította, hogy a kérelmezetti végzés a kérelmező által vitatott körben a rendelkezésre álló bizonyítékokat jogszerűen értékelte, eleget tett a fenti (alap)törvényi elvárásoknak.

A törvényszék a kérelmező által előterjesztett jogorvoslati kérelmében és előkészítő irataiban foglalt érvelésével összefüggésben előzetesen szükségesnek tartja továbbá utalni arra is, hogy osztja a kérelmezett összefoglaló nyilatkozatában szereplő, a 10.Kf.650.015//2018/9. számú versenyjogi kartellügyben született ítéletben foglalt, az állandó bírói gyakorlatot tükröző azon hivatkozást, hogy a kérelmezetti tényállás-feltárás valóságának megdöntésére nem elegendő, ha a kérelmező a logikai láncolatból kiragad egyes cselekményeket és bizonyítékokat, és valójában nem ad összefüggő, a kérelmezettől eltérő okszerű magyarázatot állítására, azon kívül, hogy maga egyes mozzanatokat a kérelmezetthez képest másként értékel. A kérelmezői jogorvoslati érvelés törvényszéki elutasításának oka az, hogy a kérelmező, ahogyan az már a jogorvoslati kérelem megfogalmazásából és a hatályon kívül helyezni kívánt megállapításokból is következik, nem terjesztett elő olyan érvelést, amely a kérelmezett által megállapított komplex és egymással összefüggő eseményláncolatot összességében más megvilágításba helyezné, és a kérelmezői cselekvéssort más magyarázattal váltaná fel. Az nem elegendő a versenyfelügyeleti döntésben foglalt tények megdöntésére, ha a kérelmező csak annak lehetőségére hivatkozik, hogy fennállhatott olyan körülmény, amely az egyes, elszigetelten értékelt bizonyítékok bizonyító erejének befolyásolására alkalmas lehet.

A kérelmező a jogsértő megállapítások közül elsőként kifogásolta azt a megállapítást, hogy az NMKSZE a támadott végzés 30. pontja szerinti levéltervezetet megküldte a szállítóknak, így a kérelmezőnek is. A kérelmező a jogorvoslati kérelmi vitatását arra alapozta, hogy a kérelmezett ezt a megállapítását a Bayer Vj/84-98/2013. számon iktatott nyilatkozatára alapozta kizárólagosan, miközben a Bayer nyilatkozatából, amely arról szólt, hogy az NMKSZE kétoldalú találkozóra invitálta sem az nem következik, hogy az NMKSZE a vitatott levéltervezetet megküldte a részére, sem az, hogy a kérelmező megkapta a levéltervezetet vagy más hasonló tartalmú emailt. A kérelmezői elszigetelt állításhoz képest a támadott végzésből az következik, hogy ezt a megállapítását is kérelmezett – a fentieknek megfelelően – több egymásba vágó, egymást alátámasztó körülmény okszerű értékelésére alapította. A kérelmezett feltárta, hogy 2008. szeptember 08-án az NMKSZE találkozott a szállítókkal, ahogyan azt is, hogy a szállítókat tömörítő NSZ a versenyjogi aggályai miatt nem kívánt egyeztetni az NMKSZE-vel. Az NMKSZE ezt követően úgy döntött, hogy külön-külön tárgyal a szállítókkal, ennek érdekében készült a kérelmező által bizonyítékként csatolt,

által 2008. december 19-én készített levéltervezet. Ez a levél, amelyet a kérelmezett is értékelt a támadott végzésében, azt tartalmazta, hogy a végleges levelet az NMKSZE-től kapják a szállítók, köztük említette , a kérelmező részéről, emellett például

. A rendelkezésre álló iratok szerint a szállítói oldal részéről közvetlen, korabeli, írásbeli bizonyítékot csatolt a Bayer, a Syngenta, a MAKH-TESIM AGAN Hungary Zrt arról, hogy megkapták a levelet, ahogyan ezt a kereskedői oldal is visszaigazolta. A kérelmező által idézett nyilatkozat-rész a jogorvoslati kérelmében szintén arra vonatkozott, hogy a Bayer megerősítette, hogy az NMKSZE 2008. december 19-én küldött levelében találkozóra invitálta . A törvényszék azonban arra jutott, hogy szemben kérelmező tagadására épülő vitatásával, a kérelmezett okszerű következtetést vont arra, hogy megalapozottan lehet azt állítani, hogy a kérelmezőnek is meg kellett kapnia a levéltervezetet. A kérelmező által vitatott kérelmezetti 31. pontban szereplő megállapítás ugyanis nem önmagában áll, hanem a kérelmezett által a 24-37. pontokban részletesen bemutatott eseménysorból logikusan következik, amely eseménysort a kérelmezett ügyfélnyilatkozatokkal és az NMKSZE részletes belső kommunikációjával igazolt. A támadott végzésben is pontosan hivatkozott kommunikációból egyértelmű, hogy kérelmezőt azon három „nagy”, „vezető” gyártó közé sorolták (a Bayer és a Syngenta mellett), akik nélkül az NMKSZE által elhatározott tárgyalássorozat és a kitűzött kereskedelmi cél értelmetlen lett volna, és a támogatásuk előzetes elnyerését a „kicsikkel” folytatott megbeszélések előtt a kitűzött célokhoz elengedhetetlennek tartották. A kérelmezett a támadott végzésében, pontosan megjelölve a hivatkozott megállapítások forrását, okszerűen végigvezette azokat az indokokat, amelyek a 31. pontban foglalt megállapítást alátámasztják. Mind az NSZ versenyjogi aggályokra épülő ellenkezéséből, mind az NMKSZE által elhatározott célokból következik, hogy utóbbiak megvalósításához szükségszerűen tárgyalásokra volt szükség az NSZ-en kívül, ami csak az egyes vállalkozásokkal folytatott dialógussal volt elképzelhető az NSZ elhatárolódó álláspontját követően. Kérelmezett a támadott végzésben is hivatkozott már – okszerűen – arra, hogy a tárgyalások megkezdését az NMKSZE belső – emaillel alátámasztott – kommunikációja is alátámasztja, és e levelezés kifejezetten utal a kérelmezőre a fentiek szerint, mint megkerülhetetlen piaci szereplőre, akinek a bevonása a tárgyalásokban előfeltétele a további tárgyalások folytatásának [„Kisebb gyártókkal történő egyeztetés a 3 Nagy tárgyalását követően” levele 2009. január 20., a további szállítókkal 2009. január 28-án történt tárgyalás]. Kérelmezett jogszerűen következtetett tényből tényre a támadott végzésében (és az ellenkérelmében), hogy a támadott végzésben bemutatott levelezésből, az NMKSZE által meghatározott ütemtervből és célokból egyértelműen következik az, hogy a szállítói oldalnak, így kérelmezőnek is meg kellett kapnia a levelet. A kérelmezett által a támadott végzésben is részletesen ismertetett email-folyamból megállapítható, hogy az előzetesen elhatározott menetrendnek megfelelően az NMKSZE szervező tevékenységével a bilaterális találkozók megszervezésére sor került. A törvényszék a fentiekből nem tudott más következtetésre jutni, minthogy míg a kérelmezett okszerű, logikus és egymást alátámasztó bizonyítékokat hozott fel az általa megállapított eseménysorozatra, kérelmező e bizonyíték-értékelési tevékenységet lényegében azzal cáfolta, hogy tagadta részvételét ezekben az eseményekben. A kérelmezett ugyanakkor okszerűen állapította meg, hogy mivel az NSZ elutasította az NMKSZE kezdeményezését, az utóbbi úgy döntött, hogy külön-külön keresi meg a szállítókat, a szállítókkal való tárgyaláshoz a levéltervezetet az NMKSZE levéltervezet tartalmazza 2008. december 19-éről, a támadott végzésben is elemzett belső kommunikáció a tárgyalások folytatását alátámasztják, amit a kérelmezőn kívüli ügyfélnyilatkozatok sem vitattak, illetve az NSZ 2009. február 09-ei feljegyzése is arról tanúskodik, hogy az NSZ is tisztában volt azzal, hogy az NMKSZE felvette a kapcsolatot a szállítókkal. Ezekből a tényekből – a fenti kúriai és alkotmánybírósi gyakorlatnak megfelelően – a kérelmezett ok- és jogszerűen vonhatott le további ténybeli következtetést arra, hogy a kérelmező vállalkozás meghatározó piaci szerepe, a belső kommunikációban is ekként való minősítése, egyáltalán szereplése folytán, valamint az elérni kívánt gazdasági célhoz szükséges lépésekből logikus, hogy az NMKSZE a kérelmező számára is megküldte a levélter-

vezetet, és ezzel be kívánta vonni a bilaterális – NSZ-en kívüli – tárgyalássorozatba. A kérelmezői észrevételben foglalt ezen megállapítások vitatására irányuló kifogások ehhez képest elszigetelten értékelik a kérelmezetti tényállás-megállapítást. A fenti tényekkel együtt értékelve az NSZ jegyzőkönyvben a korlátozás nélküli hivatkozás a tárgyalások lefolytatására és a szállítói általános vitatás hiánya legitim módon alapozza meg a kérelmezetti végzésbeli következtetéseket.

Kérelmező a jogorvoslati kérelmében vitatta azt is, hogy 2009. január 06-án részt vett az NMKSZE-vel tartott találkozón a támadott végzésben szereplő volt munkatársai közreműködésével. A törvényszék megítélése szerint a kérelmező ezzel kapcsolatos jogorvoslati kérelmi érvelése a támadott végzés téves és egyoldalú értelmezésén alapul. A [] által készített 2009. február 10-ei feljegyzéssel összefüggésben ugyanis a támadott végzéssel kapcsolatban egyértelműen megállapítható, hogy az a szállítók közötti versenykorlátozó megállapodás létrejöttének kizárólagos bizonyítékaként nem került értékelésre. Azaz, a kérelmezett a találkozók létrejöttét bizonyítottan látta a 2009. február 10-ei feljegyzés alapján (is), ugyanakkor a feljegyzés nem volt alkalmas arra, hogy az azt bizonyítsa, hogy ezeken a találkozókön vagy ezeknek a találkozóknak az eredményeként versenykorlátozó megállapodás vagy összehangolt magatartás jött volna létre. A [] által készített feljegyzést a kérelmezett kifejezetten az utóbbi szempontból értékelte és tartotta hiteltelennak, az akarategység létrejötte szempontjából fogalmazta meg kételyeit e bizonyíték figyelembe vehetősége tekintetében [lásd a támadott végzés 201., 218-226.]. A kérelmezetti végzés 225. pontja konklúzióként is azt tartalmazza, hogy a kérelmezett kizárólag e bizonyítéokra nem alapíthatta az eljárás alá vont vállalkozások jogsértését sem egy esetleges megállapodás, sem egy esetleges összehangolt magatartás vonatkozásában, és a promóciós termékek kivonására vonatkozó megállapodás vagy összehangolt magatartás létrejöttének bizonyítására nem alkalmas. A kérelmezetti végzés azonban egyértelmű, és ezt a törvényszék is osztja, hogy ebből önmagában nem következik, hogy a tárgyalásokra nem került sor, csupán arról van szó, hogy e tárgyalások végül vezettek-e olyan megállapodásra vagy magatartásra, amely a Tpv.-be ütközik. E két körülmény között azonban különbséget kell tenni, és az értékelt bizonyíték hitelességét is eszerint kell figyelembe venni. [] érdekelt-ségét a megállapodások sikeres elérésében állapította meg a kérelmezett, és az elfogultságot is e kontextusban kell értelmezni. A lezajlott tárgyalásokat azonban ez nem kérdőjelezi meg, csupán azok eredményessége vagy eredménytelensége körében releváns a bizonyíték hitelessége, vagyis abban a dimenzióban, hogy [] mit akart elérni, és nem abban, hogy milyen lépések útján. E lépésekről [] független források is rendelkezésre állnak. A törvényszék nem tudta követni a kérelmezőnek a feljegyzés ebbéli hiteltelenségére vonatkozó érvelését. Egyértelműen megállapítható a kérelmezett támadott végzéséből, hogy az milyen körben (az ügy érdemében, a versenyjogi jogsértés) nem vette figyelembe a feljegyzést. [] beszámolója a versenykorlátozó megállapodás létrejöttének bizonyítására nem volt elégséges, ami azonban nem implicálja szükségszerűen, hogy a felek egyéb cselekvősége tekintetében ne volna figyelembe vehető. A történeti tényállás feltárása során az egyes találkozók releváns bizonyítékaként jogszerűen értékelt a kérelmezett a [] származó feljegyzést, a többi a találkozó létrejöttét alátámasztó bizonyítékkal együtt. A találkozó és az esetleges versenyjogsértő megállapodás létrejöttét alátámasztó tények között alapvető különbség, amire a kérelmezett is utalt, hogy [] feljegyzése a versenykorlátozó megállapodásról önmagában állt. Figyelemmel arra, hogy a kérelmező érvelése nem volt követhető [] feljegyzése hiteltelenségével kapcsolatban a tárgyalás tekintetében, az elfogadható volt a tárgyalás létrejötte vonatkozásában. Ezt ráadásul megerősíti [] 2009. január 20-ai levele is [támadott végzés 33. pont], amely a fentiek szerint logikusan illeszkedik az NMKSZE által elhatározott tárgyalási ütemtervbe. Azon kérelmezői hivatkozással kapcsolatban, amely szerint [] levele tényszerűen január 08-ára utal, január 06-a helyett, a törvényszék ismételtén visszaütal a kartelltenyállások feltárásával kapcsolatban kialakult és követett bírói értelmezési gyakorlatra. A kérelmezett okszerűen fogadta el a [] által írt időpontot, mivel a

által írt email is szinte napra pontosan ugyanezt az időpontot jelölte meg. A kérelmezett által így rekonstruált eseményeknek az időpontokban való ilyen csekély esetleges eltérése nem dönti meg azt a tényt, hogy a találkozó létrejött a megjelölt január eleji időpontban. Szemben a kérelmező észrevételében foglalt érveléssel, a hivatkozott email nem egy „*állítólag mások között létrejött*” találkozóról szól, hanem konkrétan és kifejezetten a kérelmezőt jelölte meg, mint a három nagy vezető gyártó egyikét, azzal, hogy a program rendben le lett bonyolítva. Azok a kérelmezői észrevételek, amelyek és találkozókra való részvételének hiányára vonatkoznak, önmagukban nem döntenek meg a kérelmezetti ténymegállapítást. Kérelmező arra nem adott okszerű magyarázatot a jelenlét hiányán kívül, hogy milyen más magyarázat fűződik ahhoz, hogy az egyébként a tárgyalási ütemtervbe konkrétan illő adatokat tartalmazó email keletkezésének milyen más oka lehetett, és milyen más okból születhetett meg egy ilyen tartalmú email, illetve feljegyzés. Kérelmezőnek a volt munkatársai jelenlétével kapcsolatban hivatkozott kifogásai kapcsán a törvényszék áttekintette az ezzel összefüggésben végzett versenyfelügyeleti eljárási cselekményeket. A törvényszék álláspontja szerint a kérelmezett okszerűen értékelt az e körben benyújtott kérelmezői bizonyítékokat és hivatkozásokat [Vj/84-1100/2013.]. A közjegyző előtt tett nyilatkozat olyan féli nyilatkozat, amely önmagába nem alkalmas a benne foglalt állítások bizonyítására. Kérelmező a jogorvoslati kérelmében a január 5-ei fedőlapra hivatkozott: ez a dátum azonban nem egyezik a feltárt januári időpontokkal, amellett, hogy a hivatkozott „*meeting*” megtartása, azon a hivatkozott munkavállaló tényleges megjelenése és ennek időbelisége nem igazolható. A szabadságnylvántartásra vonatkozóan a törvényszék pedig rámutat, hogy az csak annak igazolására alkalmas, hogy az illető a munkahelyén nem tartózkodott (jogszerűen munkajogi szempontból), de arra nem, hogy egyéb ezt alátámasztó dokumentumok hiányában a más helyszínen való jelenlétet alappal cáfolja. Mindezek alapján a törvényszék nem látta megállapíthatónak a kérelmezett támadott végzése 38. és 175. pontja, 148. lábjegyzete, 181. pont utolsó mondata, 196. pontja, 153. lábjegyzete és 197. pontja megalapozatlanságát.

A 40. pont utolsó mondata tekintetében a törvényszék rámutat, hogy a kérelmezett azt állapította meg, hogy a találkozókról a cégek kérésére papír alapú feljegyzés, jegyzőkönyv nem készült. A kérelmezetti megállapításból az következik, hogy a megállapítás nem csak a kérelmezőre vonatkozik, hanem valamennyi kétoldalú találkozó kapcsán a szállítók kérésére nem készült írásos dokumentáció.

A törvényszék a kérelmezőnek a támadott végzés 43. és 46. pontjával kapcsolatos jogorvoslati érvelésével kapcsolatban megjegyzi, hogy a kérelmezői érvelésből az következne, hogy a kérelmező az NMKSZE által végzett tevékenységről, a piacot és a kérelmező tevékenységét is érintő egyik, az akkor az adott piacot egészében foglalkoztató, összegazatati problémaként jelentkező egyik alapvető kérdéstről nem tudott, az ezzel kapcsolatos információkhoz nem jutott hozzá. Ez a kérelmezői érvelés azonban – szemben a kérelmezett által levezetett okszerű magyarázathoz képest – nem ad másik koherens és okszerű magyarázatot a kérelmezői cselekvőségre. A támadott végzés 50. pontja is utal arra, hogy 2009. december 18-án az NMKSZE és a szállítók között találkozó jött létre. Ezen a kérelmező által sem vitatottan részt vett a kérelmező részéről. Ezen a találkozón – egyebek mellett –, anélkül, hogy kérelmező részéről bármilyen ellenvetés érkezett volna, szó volt nem csak arról, hogy a kérelmező kifogásolt piaci tevékenység (promóció) vonatkozásában „*élen jár*”, a másik két „*nagy*” szállítóval együtt, hanem a 2009. év eleji megállapodásról és annak végrehajtásáról. Megjegyzendő, hogy külön felszólalt, jelezve, hogy a versenytörvényre hivatkozva kifejezetten fenntartását jelezte bármilyen megállapodással kapcsolatban. egy olyan megbeszélésen vett részt, amely az ingyenes termékminták kivezetéséről is szólt, és amely így a korábban a kérelmező által vitatott feljegyzések tárgyát is képező piaci tevékenység megtárgyalását is átfogta. Mind a kérelmező piaci helyzete, piaci súlya, az adott téma kurrens volta ebben az

időszakban és ágazatban, mind az, hogy ahogy erre kérelmezett is rámutatott, hogy ugyanakkor a „kicsi” szállítók közül egyesek dokumentáltan is megkapták a 2009. február 10-ei és 2009. július 08-ai feljegyzést, arra enged okszerűen következtetni, hogy kérelmezőnek is meg kellett kapnia az adott feljegyzéseket. A kérelmezői tagadás önmagában nem bontotta meg a kérelmezett által levezetett 2008 és 2009 között okiratokkal alátámasztottan megtörtént eseményláncot. Négy szállító kifejezetten elismerte, hogy megkapta ezeket a feljegyzéseket. A törvényszék a támadott végzés 201. pontjának támadása körében ismételt utal arra, hogy abban a kérelmezett a szállítók akarategységéről foglalt állást, és nem azt vizsgálta itt, hogy a feljegyzést hány szállító kapta meg.

Fentiek alapján a törvényszék a Knptv. 3. § (4) bekezdése alapján nem állapított meg jogszabálysértést, illetve olyan lényeges eljárási szabálysértést a Ket. 2. § (3) bekezdése és az 50. § (1)-(6) bekezdése tekintetében, amely a támadott végzés, illetve annak megállapításai hatályon kívül helyezésére vezetett volna.

A felek személyes meghallgatást nem indítványoztak, azt a Knptv. 3. § (3) bekezdése alapján a törvényszék sem tartotta szükségesnek, figyelemmel arra, hogy a felek írásban részletesen kifejtették álláspontjukat, kérelmező érdemben a versenyfelügyeleti eljárásban már előadott érveléséhez képest új körülményt nem jelölt meg, valamint keresete a kérelmezett bizonyíték-értékelési kötelezettségének megsértésére vonatkozott, amely a rendelkezésre álló közigazgatási iratok alapján is megítélhető volt.

A Knptv. 4. §-a folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a kérelmezett eljárási költséget a kérelmező köteles viselni. Kérelmezettet kamarai jogtanácsos képviselte, aki az ügy érdemére vonatkozóan, színvonalas, a jogvita megoldását előmozdító, részletes írásbeli beadványokat terjesztett elő. A törvényszék ennek megfelelően és a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet szabályai szerint állapította meg mérlegeléssel az eljárási költség mértékét.

A törvényszék az eljárási illeték mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. § (7) bekezdése alapján állapította meg, amelynek viselésére kérelmező köteles.

A törvényszék a jogorvoslati kérelmet – annak 2017. december 19-én történt előterjesztésére tekintettel, figyelemmel a Kp. 157. § (1) bekezdésére, a Knptv. 19. § (3) bekezdésére, az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi L. törvény 528. § (1)-(3) bekezdésére, továbbá a Tpv. 82. §-ára és a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló 2017. évi CXXIX. törvény 85. § (1)-(2) bekezdésére – a 2018. január 1-je előtt hatályos és alkalmazandó eljárásjogi szabályok szerint bírálta el.

A végzés ellen a jog- és perorvoslatot a Knptv. 3. § (4) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2018. november 27.

Dr. Barabás Gergely s.k.

bíró